No. 3033 UTRECHT Zaterdag 4 Maart 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

PAX PIETATIS JUSTITIA ET HONOR

Frater PETRUS INNOCENTIUS VERRIET

van de Orde der Predikheeren,

door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,

Titulair Bisschop van Eleutherna en

Apostolisch Vicaris van Curaçao,

aan de Geestelijkheid en Geloovigen van Zijn Vicariaat

Zaligheid in den Heer.

Beminde Geloovigen. HABEMUS PONTIFICEM, — wij hebben een Paus, deze blijde boodschap werd Donderdag door de radio over de geheele wereld verkondigd. Met groote vreugde vernamen wij dat tot Paus gekozen was Zijne Eminentie Eugenius Kardinaal PACELLI, die de naam had aangenomen van PIUS XII.

Groot was de droefheid van geheel de Christenheid, — ook van ons Katholiek volk, — toen onze beminde Vader in Christus Paus PIUS XI, roemrijker nagedachtenis, zijn zoo schoon en verdienstvol leven afsloot met het offer van Zijn leven.

Groot en innig is onze vreugde, nu wij onzen nieuwen Vader in Christus mogen begroeten in den persoon van Kardinaal PACELLI, die als PIUS XII het vredeswerk van Zijn Voorganger zal voortzetten, [illegible] en gedragen als Hij zich weet door de trouw, aanhankelijkheid en liefde van Zijn kinderen, millioenen in aantal, over de geheele wereld verspreid.

En ook van ons. Want ons Katholiek volk houdt van zijn Paus.

Dat is gebleken, toen wij uw gebed verzochten voor de zielerust van Zijne Heiligheid, Paus PIUS XI. Dat moge ook nu blijken uit uw aller gebed, — een vurig gebed, dat de Goede God het Pontificaat van Zijne Heiligheid Paus PIUS XII overvloedig moge zegenen, tot heil van geheel de Christenheid. Vooral ook vragen wij U, beminde Geloovigen, en uwe kinderen heel in het bijzonder, om gedurende deze dagen en op den dag van de Kroning van Zijne Heiligheid, allervurigst te bidden, dat de volheid van Gods Licht en Genade over Hem moge nederdalen.

Persoonlijk beschouwen wij het als een groot voorrecht, dat wij enkele jaren geleden door Kardinaal Pacelli in audiëntie ontvangen werden. Wat ons vooral trof, was zijn groote belangstelling in alles wat onze dierbare Missie betrof, en de beminnelijkheid, die van geheel zijn wezen afstraalde en zich in al zijn woorden, in geheel zijn wezen openbaarde. Moge Hij inderdaad zijn, met Gods genade en het licht van den H. Geest de „Pastor Angelicus" de Engelachtige Herder", — zooals hij staat aangekondigd.

Beminde Geloovigen bidt veel en vurig, en laat uw kinderen bidden. En onze beminde Geestelijkheid vragen wij, om tot op den dag van de Kroning van Zijne Heiligheid de oratio imperate „Pro Papa" in alle HH. Missen te bidden. En zal dit schrijven in alle kerken en openbare kapellen van ons Vicariaat worden voorgelezen op den Zondag na ontvangst.

Gegeven te Curaçao 3 Maart 1939.

† fr. P. I. Verriet
Apost. Vicaris
van Curaçao.

„Wij hebben een Paus"

„Wij verkondigen U een grote vreugde; wij hebben een Paus. Kardinaal Eugenio Pacelli is tot Paus gekozen en heeft de naam aangenomen van Pius XII."

We hopen dat velen met ons door de Radio getuigen zijn geweest van het indrukwekkend ogenblik, dat op Donderdag te kwart voor één Cur. tijd de nieuwe Paus Urbi et Orbi, zijn eerste zegen gaf.

Na de eerste geruchten stemden we af op de Radio Vaticana, maar hadden [illegible] Amerika, die Ra[illegible] het heugelijke nieuws aan Curaçao mededeelde.

Het zal in de laatste conclaves zelden zijn voorgekomen, dat op de eerste dag het conclave weer reeds kon geopend worden. En dan nog wel met een 62 stemmen, meer Kardinalen als er ooit in conclave bijeen waren. Wel een teken, dat w[illegible] de huidige Paus de rechte persoon op de rechte plaats hebben.

Pacelli was wel als candidaat zo uitstekend dat vele stemmingen niet nodig waren.

Niet geheel buiten verwachting is dan ook de keuze van Kardinaal Pacelli tot opvolger van Pius XI als 261ste Paus op de Heilige Stoel van Rome.

Toen enkele jaren geleden Kardinaal Pacelli een bezoek bracht aan Frankrijk en hij te Parijs arriveerde aan de Gare de Lyon, schreef Gaston Bernouville dat de talloos velen die voor dit station verzameld waren, bij het verschijnen van zijn persoonlijkheid, plotseling als een physieke sensatie, de grootheid hadden ervaren van het Christelijke Rome.

Kardinaal Pacelli was wel de figuur om van het hoofd tot aan de voeten deze [illegible]heid te belichamen en te tekenen. Ge[illegible]ngeerd, groot en fijn, met een [illegible] grand seigneur, die zich paart aan een veel hogere, bijna immateriele [illegible] hij boven de weidse attributen van het kardinalaat uit, een figuur van een meditatief en hoog geestelijk ascetisme.

Zijn verschillende zendingen, o.a. naar Frankrijk, naar Buenos Aires, naar New York, waren door de actuele omstandigheden, zowel in de gedachte van Paus Pius XI als in de verwachting van de Christenheid, van een buitengewone betekenis. Niemand dan Kardinaal Pacelli wist deze betekenis met zulk een hoge verzekerdheid te markeren.

Maar nog meer hebben zijn buitengewone verdiensten hem verheven tot het hoogste ambt in deze wereld.

Geboren te Rome op 2 Maart 1876, scheen heel een oude familietraditie hem als het ware voor te bestemmen voor het uitgelezen ambt, dat hij thans bekleedt.

Een overgrootvader — gestorven in 1901 op een leeftijd van 101 jaren — was minister van financiën onder Paus Gregorius XIV, een grootvader minister van buitenlandse zaken onder Pius IX; zijn vader consistoriaal advocaat, dikwijls geraadpleegd door Leo XIII en Pius X; een broer was de bekende markies Pacelli, die door zijn wijze en juiste adviezen het accoord van Lateranen voorbereidde; kan men wel op een meer betekenisvolle, schitterende en vruchtbare afstamming en familierelatie wijzen.

Maar toch is het zijn eigen genie en zijn eigen deugd, die aan zijn carrière het overwinnend accent gaven.

Priester gewijd in Maart 1899, na zijn studies te hebben gemaakt aan de Academia del Nobili, kwam hij als redacteur bij de congregatie van buitengewone kerkelijke aangelegenheden. Uit deze periode dateert zijn kennis van concordaatskwesties, van Romeins en internationaal recht. Dadelijk specialiseert hij zich reeds in kerkelijke zaken die Duitsland betreffen.

In 1912 wordt hij secretaris van dezelfde congregatie en consultor van het Heilig Officie, in 1914 consultor van het consistorie.

Huisprelaat van den Paus wordt hij benoemd tot titulair aartsbisschop van Sardes en als zodanig op 23 Mei 1917 door Paus Benedictus XV zelf gewijd.

Het is aan Paus Benedictus XV, dat de eer toekomt, Pacelli's buitengewone waarde te hebben erkend.

Deze Paus, wien een al te kort pontificaat, omringd door het rumoer van een wereldoorlog, niet de gelegenheid schonk, zijn volle maat uit te meten, was toch een groot mensenkenner.

Een innig en grote vriendschap verbond hem spoedig met Mgr. Pacelli. In deze zag de Paus de ware gezant voor Zijn politiek van vrede en verzoening. Hij zond hem dadelijk als Nuntius met buitengewone opdracht naar München, waar hij bij aankomst in Beieren ten overstaan van het in wapenen gehulde Duitsland een klinkende redevoering hield over de vrede en de Christelijke voorwaarden, om daartoe te geraken.

Deze redevoering liep twee maanden vooruit en kondigde — evenals de historische tocht van Kardinaal Lavigerie de Encycliek over de verzoening met de Franse republiek voorafging — de boodschap aan van Benedictus XV aan Duitsland, en diens vredesvoorstellen, die echter niet werden aanvaard.

Met een volkomen beheersing van zich zelve, welke een van zijn grote eigenschappen is; met een energie, vasthoudendheid en een weergaloze bedrevenheid, trachtte Mgr. Pacelli te midden van alle moeilijkheden, bedreigingen en intriges zonder tal, het verzoenend en bemiddelend pogen van de Paus te doen slagen.

Als hij daarin niet heeft mogen slagen, dan is dit omdat ook niemand anders dit heeft kunnen bereiken.

De H. Stoel had zich niet vergist.

Op 22 Juli 1920 werd Mgr. Pacelli benoemd tot Nuntius bij het Duitse Rijk. Als zodanig brengt hij het tot een reeks van concordaten, met Beieren, met Saksen, met Zwitserland. Zelfs in het toen nog zogenaamde vrije Duitsland, waarop Hitler nog niet zijn harde hand had gelegd, was het eindeloos moeilijk de eigenlijke vrijheden van de Kerk te handhaven. Maar Mgr. Pacelli toonde zich van deze vrijheden de volhardende en daadwerkelijk verdediger.

Tijdens zijn Nuntiatuur in Duitsland bracht Mgr. Pacelli ook een bezoek aan Nederland.

Een zo opvallende carrière en de genegenheid van Pius XI, die evenals Benedictus XV zijn verdiensten waardeerde, brachten Mgr. Pacelli meer en meer naar de voorgrond.

In 1929 werd hij naar Rome teruggeroepen. De spijt hierover in het katholieke Duitsland kwam tot uiting in een geweldige en ontroerende huldiging.

Een stoet van drie kilometer lang uit Berlijn naar Anhalter Bahnhof, omvattende twintig duizend fakkeldragers, illumineerde de nacht, waarin Mgr. Pacelli afreisde. Een eindeloze menigte nam schreiend van hem afscheid.

Op 16 December 1929 werd Mgr. Pacelli tot Kardinaal gecreëerd; hij ontving op de 19de van die maand de rode hoed. Op 7 Februari volgde hij Kardinaal Gasparri als Staatssecretaris op.

Zijn persoonlijkheid in haar grote lijnen verdroeg zich wonderlijk harmonisch met die van de grote Paus, wiens onmiddellijke medewerker hij was.

Als Pius XI, tegelijk positief en mystiek, diplomaat en apostel, duikt hij als ware op uit de innerlijke droom, waarin hij als verzonken schijnt, om de werkelijkheid tot in haar details te omvatten, en dat wel met het meest zuivere oordeel en de fijne zin voor alle moeilijkheden, kronkelingen en wendingen van het leven.

De zeer lucide geest en deze sterke wil krijgen tegelijk de steun van zeer bijzondere en kostbare gaven, als die der veelheid der talen en van een verbluffen memorie. De huidige Paus citeert uit het hoofd 20 versregels van Homerus als hij ze twee keer heeft overgelezen.

Tijdens de katholieke wereldperstentoonstelling in het jaar 1936 hield hij een urenlange redevoering, waarin hij achtereenvolgens in zeven vreemde talen overging, zonder een enkele notitie te raadplegen. En bij een audiëntie aan Nederlandse journalisten vroeg hij in welke taal ze wilden converseren en vertelde hij dat hij ook met gemak de Hollandse kranten las.

En toch als men hem voor het eerst ontmoet, schijnt het, alsof hij met zijn neergeslagen ogen het stilzwijgen tot zijn enige vertrouwde gezel heeft gemaakt. En dezelfde man was de schitterende redenaar, die heel Rome deed uitlopen, als hij predikte in de Eeuwige Stad.

Dan begon het stille beeld zich te bezielen, het gebaar zich levendig af te tekenen, dan bloeiden uit zijn mond de schoonste en weelderigste bloemen van lyrische welsprekendheid.

Het wonder van een ziel, die zich losmaakt, uiting ook van het Italiaanse temperament, dat zich zo gevoelig toont voor het woord. Evenals bij Paus Pius XI z.g. wiens woord eerst traag en in den beginne zelfs aarzelend leek, als zocht hij naar woorden en gedachten, om dan langzaam aan te zwellen in een latijnse overvloed.

De huidige Paus kende als Kardinaal een arbeidsdag van 18 uur. Hij gunde zich slechts een wandeling van een half uur op de Pincio, en dan nog altijd in gezelschap van een boek.

Hij was alleen tegen zijn geweldige taak opgewassen, dank zij een voorbeeldige organisatie.

Zijn stiptheid van tijdindeling kende geen afwijking. Op een dag dat hij om elf uur precies te Rome de trein moest halen, schertste de stationschef „wedden dat de kardinaal te laat komt."

Maar de fascistische treinen stellen er een eer in juist op tijd te vertrekken. „Als het moet" zeide de chef „vertrekken we zonder hem."

Maar om drie minuten vóór elven verscheen de kardinaal op het perron. Hij gaf de hand aan de wachtende aanwezigen, aan de stationschef en steeg in zijn wagon. Om elf uur precies reed de trein af.

Zijn essentiële kenteken is zijn diep innerlijk leven.

Verteld wordt van de huidige Paus, dat hij op zijn reis als Pauselijk Delegaat naar het Eucharistisch congres van Buenos Aires, alle nachten op de vloer van zijn cabine heeft doorgebracht. Door zijn grote ingetogenheid maakte hij een geweldige indruk op de levendige en beweeglijke Argentijnse bevolking.

Hij nam deel aan de grote processie op een rollend platform, dat door jonge geestelijken werd voortgetrokken. Met neergeslagen ogen, samengevouwen handen, lag hij biddend neergeknield voor het Allerheiligste en zijn lichaam scheen de twee hete uren, dat de processie duurde, als onbeweeglijk.

Toen men later de film van de plechtigheid vertoonde, riep hij ontroerd uit: „Hoe schoon is dat alles geweest, maar ik heb er zelf niets van gezien."

Op een avond van een dezer congresdagen ging hij in gezelschap van een priester een bezoek brengen aan een der rode wijken van Buenos Aires, waar het wemelt van anarchisten en communisten en allerlei lieden, die voortdurend onder politiebewaking staan.

Zichzelf beheersend zoals altijd, waardig en zachtmoedig, ging hij te voet door de verwordende buurten, lachend tegen kinderen, die de moeders hem ter zegening toereikten, en plotseling zag hij zich omringd door een geestdriftige menigte uit deze woelige bevolking, welke hem eerbiedig toejuichte.

Zo toonde Kardinaal Pacelli naar het voorbeeld van zijn meester Paus Pius XI, ook in zijn meest gewone dagelijkse daden, wat hij wil verstaan door een christelijke beschaving, wier rechten hij reeds in 1917 te München verdedigde, en welke hij opnieuw aan de wereld voorhield telkens in zijn schitterende allocuties, de Christelijke beschaving, welke in onze dagen over de gehele wereld bedreigd wordt door een verwilderd marxisme en een nieuw heidendom.

Naast het oordeel van Gaeton Bernouville mag hier zeker ook nog wel herinnerd worden aan de heel bijzondere visie, welke een andere Franse schrijver François Mauriac op Kardinaal Pacelli toonde te hebben, toen hij deze enkele jaren terug te Rome heel intiem mocht ontmoeten.

Mauriac schrijft dan in zijn „Beaux jours de Rome": „Evenals wij zelfs onder het plaveisel van de St. Pieter nog het gedempte leven der Apostolische tijden horen trillen, even schoon is het ook door de kardinale waardigheid heen de brandende ziel te zien stralen van een nederig priester.

En zo is ons de staatssecretaris Kardinaal Pacelli toegeschenen. Zó moet men deze zien, zoals ik en onze minister van buitenlandse zaken, aan tafel gezeten, tegenover deze prins der Kerk. En daar M. Pierre Laval [illegible] menselijke waarden te schatten, heeft deze vooral hem moeten treffen, de waarde welke gewoonlijk zich slechts openbaart aan de kleinen van geest en aan de machtigen der aarde verborgen blijft: de zichtbare heiligheid, die avond omkleedt met het [illegible] purper."

DE PAUS

I.

In verband met de huidige gebeurtenissen in Rome, achten wij het van groot belang: onze katholieke lezers weer eens grondig en diep voor de geest te brengen, wat wij aan onzen Roomsen Paus hebben, om zodoende de buitenstaanders ook makkelijker te laten begrijpen, waarom wij het ineens zo hoog opnemen, als men aan onzen Paus van Rome raakt.

Daar de mens van nature een sociale aanleg heeft, is de sociale organisering ene menselijke natuurwet.

Waar een school is, daar zijn meesters en leerlingen. Waar een mensenkudde is, daar zijn herders en schapen. Waar een leger is, daar zijn aanvoerders en soldaten. Waar een rijk is, daar zijn overheden en onderdanen. Maar Christus liet de gemeente zijner Apostelen en leerlingen na zijn dood achter als een school, als een kudde, als een leger, als een rijk. Er moesten dus in de heilige Apostolische gemeente noodzakelijk ook een heilig bestuur (letterlijk vertaald een hieraarchê) of een hierarchie aanwezig zijn. Er moesten dus minstens twee standen naast elkander staan; de klêros, de clerus of de geestelijkheid en de laïkoi, de leken of het volk.

Daaruit volgt echter volstrekt niet, dat de leken minder zijn dan de geestelijkheid! Wat zou dan een geniale leerling slecht af zijn! Alleen genieën zouden zijn leermeester mogen wezen. Voor hem was er dus geen school te vinden. Neen, evengoed als de soldaat best een groter held kan wezen dan zijn officieren, zo kan ook een leek in het Rijk van Christus een veel groter heilige zijn dan zijn geestelijke leidslieden. En in werkelijkheid heeft de katholieke Kerk, dan ook zeker evenveel leken als geestelijken de hoogste ere der heiligverklaring waardig gekeurd.

Maar het is nu eenmaal een sociale noodwendigheid, dat in een aaneengesloten mensengroep sommigen de leiding hebben, en dat anderen die leiding volgen.

Nergens staat in de Schrift geschreven, dat de godsdienstige groep die Christus is komen stichten op deze algemeen-menselijke regel een uitzondering moest maken. Op deze algemeen-menselijke regel zeg ik, want in de godsdienstwetenschap vinden wij overal de godsdienstige gemeente uit leiders en volgelingen bestaan. Bovendien heeft Prof. Tiele[1]) er terecht op gewezen, dat hoe volmaakter een godsdienst wordt, des te veiliger ook een zelfstandige hierarchie zich ontwikkelt. Valt bij de lagere godsdiensten de organisatie nog geheel samen met die van het maatschappelijk leven, zodat de hoofden van familie, stam of staat, tevens de leiders van de gemeenschappelijke godsdienst zijn; de religieuze gemeenschappen aller hogere ethische godsdiensten beginnen als vanzelf tegenover de staats- of volksgemeenschap een eigen onafhankelijk standpunt in te nemen.

Zulk een zelfstandige organisate noemen wij dan een Kerk, wel te onderscheiden van een gemeente.

[1]). C. Tiele: Inleiding tot de godsdienstwetenschap. Amsterdam I 1897 blz. 123—133. II. 1899 blz. 141—149.

De godsdienstige gemeente is nu eenmaal evenmin gelijk aan de Kerk, als de burgerlijke gemeente gelijk is aan de staat.

Geen enkele ethische godsdienst heeft zich vergenoegd met hier en daar enige onsamenhangende gemeenten te stichten, maar zij hebben alle gepoogd en zijn er in de regel in geslaagd die verspreide gemeenten althans tot een zekere eenheid te brengen.

Elke ethische godsdienst belichaamt zich dus noodwendig in een Kerk.

Zo is het met de godsdienst der Joden gegaan; evengoed, hoewel in mindere mate, als met de godsdiensten van Confucius of Boedha, Zarathustra of Mohammed.

„Op dit standpunt van ontwikkeling gekomen", zegt Tiele „kan de godsdienst niet (meer) leven, zich niet vrijelijk ontplooien binnen de enge grenzen van een kleine, geïsoleerde gemeente, opgesloten als een adelaar in een kooi. Haar weer te binden aan die primitieve vorm, zou een achteruitgang zijn, evenals wanneer men de staten ontbinden en de gehele beschaving wilde overlaten aan de hoede van volkomen zelfstandige burgerlijke gemeenten.

De opkomst van zulke min of meer zelfstandige Kerken is een belangrijk moment in de ontwikkelingsgeschiedenis van de godsdienst. In het leven geroepen door het godsdienstig zelfbewustzijn, zijn zij bestemd en verplicht om dat in de eerste plaats te handhaven. Van haar geboorte dagtekent de vrijverklaring van de religie."

Tot zover Professor Tiele. Ieder ziet, op de grond der algemene godsdienstvergelijking besluit hij uit de sociale aanleg der menselijke natuur en de universalistische tendenzen der ethische godsdiensten tot de noodwendigheid van een uiterlijk zichtbare Kerk. Wat de staat is in het burgerlijke is de Kerk in het godsdienstige. En een staat is zicht- en tast-

baar. Welnu, zo ook de Kerk.

„De ideale geesteskerk" zoals Rauwenhoff en Pfleiderer zich die voorstellen, zegt Tiele, „heeft geen werkelijk bestaan want de administratieve band als vereniging van gelijkgezinde plaatselijke gemeenten, vormt geen Kerk.

De sociologische structuur der Kerk moet dus op de sociologische structuur van de staat, en niet op die ener gemeente gelijken.

Zou nu Christus, die anders altijd zo zorgzaam rekening houdt met de diepste neigingen der menselijke natuur, voor deze sociale aanleg der mensen blind zijn gebleven? Neen, natuurlijk. Maar het is de grote fout van Sabatier en Harnack hiervoor geen oog te hebben. Uit de teksten waarin Christus alle uiterlijke koningspraal en wapengeweld uit zijn Rijk verwijst, en waarmee Hij natuurlijk niets anders bedoelt, dan te zeggen dat zijn Rijk geen politieke staat is, maar een geestelijk Rijk; willen zij nu ineens afleiden, dat het sociale element in de godsdienst niet op zijn plaats is, dat de godsdienst door Christus gepredikt privaatzaak is, en alleen het individu betreft.

Och, hadden zij beter de boeken van Prof. Tiele gelezen, en wat meer vergelijkende godsdienstwetenschap gestudeerd, zij zouden niet tot zulke sociologisch-onhoudbare meningen zijn gekomen. Dan hadden zij ook het Evangelie intact kunnen laten, en er niet allerlei teksten uit los hoeven rukken, die zij nu met de reinste willekeur als latere invoegsels ter zijde schuiven.

Want wie het hele Evangelie van Jesus Christus wil belijden, moet van den beginne af aan de instelling van een Kerkelijke hierarchie toegeven althans in de kern. Want als iets zich in het Rijk Gods met de komende groei ontwikkelen moest, dan was het natuurlijk de sociale organisering, die rechtstreeks evenredig is met het aantal der leden van een groep. Dat zien wij zo duidelijk aan de ontwikkeling der staten. Hoe arm is de overheid in een staatje als Monaco ontwikkeld. Maar hoe rijk in een organisatie als het Engelse wereldrijk. Bovendien breidt met het toenemen der beschaving of m.a.w. met de onafzienbare groei der individuele zielkundige differenciering zich ook de staatszorg in het algemeen belang van zelf op allerlei bemoeiingen uit, die te voren aan bizondere personen of vrije genootschappen werden overgelaten. Denkt b.v. slechts aan het verschil van burgerlijke organisatie tussen Curaçao met zijn West-Europese kultuur en een der vele ongeveer even grote Bantoe-negerstammen in het Congo-gebied.

Dat dus de bestuursorganisatie der Christelijke Kerk pas langzamerhand in de loop der eeuwen kon groeien, en de bemoeiingen der overheid zich eerst van lieverlede konden gaan uitstrekken over allerlei belangen en strevingen, die in den beginne nog meest aan het particulier initiatief werden overgelaten, ligt dermate voor de hand, dat het wel een wonder zou zijn, als het anders gelopen ware. Zo heeft ook een bloem immers geen stamper nodig eer de meeldraden zich ontwikkeld hebben; zo heeft een jonge boom zonder hoofdtakken nog geen eigenlijke stam. Maar de aanleg voor die stam is er. Want geen organische ontwikkeling zonder kiem of kern. Geen normale uitbreiding van overheidsrechten zonder de legitieme vestiging van een overheid. En dus ook in het geestelijk Godsrijk geen rechtmatige verder-ontwikkeling van autoriteit zonder een Goddelijke aanstelling.

Welnu, die Goddelijke aanstelling staat nu in het Evangelie op verschillende plaatsen allerduidelijkst te lezen. Tot Petrus en tot Petrus alleen heeft Christus gezegd: Gij zijt de rotsman, en op uwe rots zal ik mijne kerk bouwen. (Mt. 16: 19.)

Petrus alleen heeft Christus in het Messiaanse Godsrijk hier op aarde aangesteld tot ZIJN STEDEHOUDER en heer des huizes: door het overgeven der sleutels met de woorden: En Ik zal u de sleutels geven van het Rijk der hemelen. Tot Petrus alleen heeft Christus gezegd: Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet moge wankelen. Gij dan sterk uwe broeders, de Apostelen: in hun geloof. (Lc. 22: 31 ss.)

Aan Petrus alleen heeft Christus de leiding zijner kudde voor zijn heengaan voor goed, definitief overgegeven, toen Hij hem om de driemalige verloochening op zijn driemaal gevergde liefdesbetuiging, tot driemaal toe beval: Weid mijne lammeren. Hoed mijne schapen. Leid mijne kudde (Lc. 12: 32).

Aan Petrus kwam dus toe het monarchistische oppergezag in de Kerk. En Pfleiderer erkent, dat dit met zó duidelijke woorden in het Evangelie van Mattheus te lezen staat, dat hij hierom alleen het hele Evangelie van Mattheus liever verwierp. Maar dat vinden wij nu toch langzamerhaid een al te makkelijke en al te wufte methode.

Naast Petrus en ónder hem staat het college der twaalf Apostelen. Hèn twaalven had Christus uit de schare zijner leerlingen uitgekozen, en ze bij zich geroepen op de berg; hèn had Hij verkoren tot zijne getuigen, en zendelingen. Gelijk de Vader mij gezonden heeft, zo zend Ik u; van vissers had Hij hen mensenvissers gemaakt; tot hen had Hij gezegd: Mij is alle macht gegeven in de hemel en op aarde. Gaat dus en onderwijst alle volkeren, en doopt hen in den naam des Vaders en des Zoons, en des H. Geestes, en leert hen onderhouden alles wat Ik u heb opgelegd en zie, Ik ben bij u alle dagen, tot het einde der wereld. Met de onderwijsplicht deelde Hij hun dus Zijn eigen volmacht mede, de gelovigen te besturen en te leiden. Door een voorgeschreven openingsplechtigheid, het Doopsel, moesten zij de mensen één voor één opnemen in hun gemeenschap, en zij moesten van hen eisen, de zedewet van Christus in hun doen en laten na te leven. Bovendien gaf Hij hun de volmacht om hun college bij sterfgeval aan te vullen: immers in 't college der twaalven zou Hij Jesus Christus zelf, in de geest met zijn leiding tegenwoordig blijven, alle dagen tot aan het einde der wereld. Het Apostel-College moest dus blijven voortbestaan. Bovendien gaf Hij hun enige functies der priesters en rabbijnen van het Oude Verbond. „Wat gij binden zult op aarde zal gebonden zijn in den hemel, en wat gij ontbinden zult op aarde zal in den hemel ontbonden wezen".

Dit binden en ontbinden nu zijn technische termen uit de rabijnenschool, aan de Apostelen uit de dagelijkse praktijk bekend. Als toch een Israëliet twijfelde, hoe hij in een bepaald geval de wet moest toepassen dan ging hij tot de rabbijn, legde hem het geval uit, en vroeg: ben ik nu in dit geval door de wet gebonden: deze of die handeling te stellen? Dan antwoordde de rabbijn door hem te binden d.w.z. door auctoritatief te zeggen: ja of nee. Welnu, deze leiding over de gewetens niet om ze te dwingen, maar om ze te verfijnen, ze op te voeden en te leiden naar de geest der Christelijke leer, was hiermee dus aan de Apostelen gegeven.

En wij zien b.v. bij Paulus in zijn eerste brief aan de Corinthiërs zeer duidelijk, hoe hij hiervan gebruik maakt (Cor. 7: 10, 25). Over de onschendbaarheid van het huwelijk, zegt hij, dat de Heer dat beveelt en niet hij; maar omtrent de toepassing ervan op het gemengde huwelijk bekent hij uitdrukkelijk geen beslissing van Jesus zelf te hebben, maar een eigen uitspraak te geven krachtens zijn Apostolische zending. Insgelijks over het al of niet uithuwelijken der jonge vrouwen.

En dat de gelovigen aan de Apostelen moeten gehoorzamen als aan Jezus zelf en Zijn hemelsen Vader, heeft de Zaligmaker ook nadrukkelijk meer dan eens uitgesproken. „Wie u hoort, hoort mij en wie u versmaadt, versmaadt mij, en wie mij versmaadt, versmaad Hem, die mij gezonden heeft (Lc. 5: 16). „En waar men u niet ontvangt en niet luistert naar uw woorden; voorwaar ik zeg u: aan het land Sodoma en Gomorrha zal het op den oordeelsdag beter vergaan, dan aan zulk een stad". (Mt. 10: 14—15). Ook deze woorden gelden nog voor onze dagen. Evenals die andere: Wie niet met mij is, is tegen mij.

Ieder ziet het, al de gelovigen die Christus als leraar voor onfeilbaar houden, kunnen aan het uitgekozen twaalftal het oppergezag onmogelijk ontzeggen.

Alles te zamen bezitten de Apostelen met Petrus aan hun hoofd dus krachtens Jesus' nadrukkelijke wilsbeschikking (om nog van de toediening der Sacramenten te zwijgen):

1. het onfeilbare leraarschap omtrent de geopenbaarde godsdienst.
2. De geestelijke rechtspraak.
4. De bevoegdheid om hunne macht over te dragen op hunne opvolgers.

Daaraan beantwoordt in de gelovigen of leken nu de viervoudige plicht:

1. van de leer der Apostelen aan te nemen: als was het Christus zelf, die sprak;
2. hun gewetensbezwaren aan de Apostelen bloot te leggen.
3. aan de Apostelen in alle geestelijke zaken, als aan de plaatsbekleders van Christus zich te onderwerpen en gehoorzaam te zijn.
4. Al deze blijken van onderdanigheid ook aan de opvolgers der Apostelen te bewijzen.

Wordt vervolgd.

Het Conclaaf van 1922

Paus Benedictus XV overleed op 22 Januari 1922, uitgeput door zijn arbeid voor de wereldvrede. Daags nadien zong de Aartsbisschop van Milaan een plechtige Requiemmis in de beroemde marmeren dom, en sprak hij een lijkrede uit over den Heiligen Vader, wiens opvolger hij worden zou. Tot tekst had hij gekozen de woorden: Erat lucerna ardens et lucens in caliginoso loco.

„Aangetrokken door de straling van Zijn luister, keerden zich alle volkeren als bij instinct naar Benedictus XV om Zijn weldadige medewerking te verkrijgen bij de pacificatie der Staten. Vermoeid van de langdurige overheersing der brute machten, erkenden ze eindelijk weer de hogere en voornamere levenswaarden. Nooit was het prestige van de Heilige Stoel zo groot als vandaag. Men moet diep in de geschiedenis teruggaan om zulk een tijd te vinden..."

Dezelfde avond nog verliet de kardinaal-aartsbisschop vergezeld van zijn secretaris, Milaan om zich naar Rome in conclaaf te begeven. Toen hij in de trein stapte, kwam een katholieke jongemeisjes-vereniging het perron op en bood den bisschop witte bloemen aan ten afscheid. De leidster zeide er bij: „De bloemen zijn wit, evenals het habijt, dat Uwe Eminentie gaat dragen."

Maar de kardinaal weigerde deze bloemen aan te nemen en zei: „Breng ze maar liever naar de kapel". Toch was Hij diep ontroerd door de geste. Verwachtte hij dat de keuze op hem zou vallen? Waarschijnlijk niet. Het blijkt uit het verslag van het conclaaf, gevonden in de nagelaten aantekeningen van wijlen kardinaal Mercier. Zoals men weet blijven de stemmingen geheim, maar deze particuliere notities geven toch een indruk van het gebeurde in het conclaaf van begin Februari 1922. Ze zijn bekend gemaakt en Mgr. Fontenelle, hoewel geen bewonderaar van zulke indiscretie heeft ze gebruikt in zijn uitstekend gedocumenteerde levensbeschrijving van den Paus Pius XI z.g.

Bij de aanvang van het conclaaf bleken er scherpe tegenstellingen in het college van kardinalen, en aan het aantal stemmen, dat deze tegenstellingen markeerde, kon ieder zien, dat een overwinning van een der beider richtingen practisch uitgesloten was. Drie en vijftig kardinalen waren aanwezig. Degene, die gekozen wordt, moet twee derden der stemmen op zijn naam vergaderen. Welnu, de eerste keuze maakte uit, dat 23 stemmen de ene — en 24 stemmen de andere richting in het college vertegenwoordigden, zodat geen van deze groepen de kans op de keuze van zijn candidaat had. De eerste groep gaf haar stem aan kardinaal Merry del Val en aan kardinaal La Fontaine, de tweede groep aan kardinaal Gasparri en aan kardinaal Maffi. De naam van kardinaal Ratti kwam aanvankelijk slechts een uitzonderlijke maal uit de stembus. Op de derde dag van het conclaaf echter begonnen de groepen afstand te doen van hun candidaten en hun stem te geven aan kardinaal Ratti. Achtereenvolgens verwierf deze in verschillende stemmingen eerst 11, dan 17, dan 24, en vervolgens 27 stemmen. De vierde dag stond wel vast, dat kardinaal Ratti zou worden gekozen. Bij de eerste stemming van die dag trok hij 30 stemmen op zijn naam. De tweede verkiezing besliste het pleit: Twee en veertig kardinalen van de drie en vijftig brachten hun stem uit op kardinaal Ratti. Dit was de beslissende meerderheid. Kardinaal Achilles Ratti was gekozen tot Paus.

Zodra dit geschied was, werden in de Sixtijnse kapel, waar het conclaaf vergadert, de baldakijnen neergehaald boven de zetels van de kardinalen, met uitzondering van den gekozene. Alle aanwezigen scharen zich nu om diens zetel en plechtig vraagt de deken van het college van kardinalen: „Achilles Ratti, aanvaardt gij de verkiezing, die u de aanwijst tot het souvereine Hogepriesterschap?"

Een minuut lang duurt de stilte in de Sixtijnse kapel. De nieuwe Paus zit met gebogen hoofd, als biddende. Dan verheft hij de stem en antwoord:

„Men moet niet kunnen zeggen, dat ik geweigerd heb, zonder voorbehoud te gehoorzamen aan de wil Gods. Men moet niet kunnen zeggen, dat ik mij onttrok aan een last, die mijn schouders dreigde te drukken. Men moet niet kunnen zeggen, dat ik te geringe waarde toekende aan de stemmen mijner broeders, de kardinalen. Spijts mijn onwaardigheid, die ik diep voel, aanvaard ik daarom deze verkiezing."

„Welke naam zal Uwe Heiligheid voeren?" vraagt de deken der kardinalen en de gekozen Paus antwoordde:

„Onder het pontificaat van Pius IX werd ik ingelijfd in de Katholieke Kerk en zette ik mijn allereerste schreden op de kerkelijke loopbaan. Pius X riep mij naar Rome. Pius is een naam van vrede. In het verlangen, al mijn krachten te wijden aan het werk van de wereldvrede, waaraan mijn voorganger, Benedictus XV, zich geheel gegeven heeft, kies ik derhalve de naam Pius XI."

Weer is het even stil in de Sixtijnse kapel. Dan deelt Pius de Elfde mede:

„Een woord nog wens Ik hieraan toe te voegen. Ik betuig ten aanhore der leden van het Heilig College, dat ik vast voornemens ben, al de rechten der Kerk en al de praerogatieven van de Heilige Stoel strikt te handhaven, maar verder verlang ik, dat mijn eerste zegen als een pand van de vrede, waarnaar de mensheid verlangt, niet alleen zal uitgaan naar Rome en Italië, maar naar de gehele Kerk en naar de gehele wereld. Ik zal dus de zegen geven van het buitenbalcon van Sint Pieter."

Sedert 1870 was het de eerste maal, dat een Paus verscheen zich op de grote loggia van de Sint Pieterskerk om er de zegen Urbi et Orbi te geven. Het was Februari 1922, om 11.45 in de voormiddag. Een onafzienbare menigte had zich verzameld, want de witte rook uit het schoorsteentje van de Sixtijnse kapel had de Pauskeuze aangekondigd. Een half uur later verscheen kardinaal Bisleti, eerste diaken van de Sint Pieterskerk en riep het verblijdende nieuws: „Habemus pontificem."

„Een grote vreugde verkondig ik u. Wij hebben een Paus. De allereerwaardigste Kardinaal Achilles Ratti is gekozen en heeft de naam aangenomen van Paus Pius XI".

In wit gewaad betreedt de Paus de loggia en zegent de menigte. Onstuimige vreugde maakte zich meester van de menigte. Aan het gejuich komt schier geen einde. De nieuwe Paus is buiten Sint Pieter getreden, op het grote balcon. Hij heeft een oplossing gegeven aan de Romeinse quaestie. Die oplossing behoeft nog slechts haar beslag te vinden in de formele overeenkomst met de Italiaanse regering. Kardinaal Gasparri wordt benoemd tot staatssecretaris. Op 11 Februari 1929, precies om 12 uur in de middag tekent hij het Verdrag van Lateranen. De ratificatie had plaats ten Vaticane, de 7de Juni 1929. Op 25 Juli verlaat de Paus de Vaticaanse ballingschap en volgt een processie met het Allerheiligste.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De meeste aandacht in de wereldpolitiek blijft Spanje vragen; waar men momenteel de republiek aan het liquideren is. Azana is afgetreden, maar of er nog genoeg vitaliteit is om enige tegenstand te organiseren, zullen we moeten afwachten. Lang zal deze tegenstand niet duren en nu alle landen de regering Franco hebben erkend, is nog enig verzet niets anders als onverantwoordelijk bloedvergieten van een bende misdadigers, die misschien nog wat buit wensen te halen van het doodbloedende Madrid.

Frankrijk nog meer als Engeland moet achteraf wel een grote spijt hebben van de politiek, welke het tegenover Franco heeft gevoerd. Heel hartelijk zal de vriendschap wel nooit worden, maar het enige mogelijke is, dat men thans een houding aanneemt van dien aard dat Franco niet geheel in de armen van de totalitaire staten wordt gevoerd. Als gevolg is, dat de 83 jarige generalissimus Petain, oud leermeester van Franco, nog in dienst van het vaderland is getreden om te Burgos voorlopig als Frans gezant op te treden.

Frankrijk staat verder in het teken van de presidentsverkiezingen welke op 6 April zullen plaats hebben.

Van grotere betekenis als een presidentsverkiezing in Frankrijk, waar een president niet veel meer als een stroman is, was de verkiezing van een nieuwen Paus.

Merkwaardig was wel het grote verschil bij de mededeling van de uitslag in de radio van Engeland, waar de katholieken een uiterst kleine minderheid vormen en de radio van Duitsland, waar de katholieken 40% der bevolking tellen. De officiele Duitslandzender had werkelijk niet met minder (laat in de avond werden wat Duitse persberichten gegeven) kunnen volstaan; en dan was Kardinaal Pacelli nog wel voor Duitsland, waar hij dertien jaren nuntius was en waar hij de schepper was van 't concordaat, juist 'n heel bijzondere persoonlijkheid. Bemind in ons eerste artikel hebben beschreven.

Maar daar zit juist de knoop. En ook al zou het uit het radiobericht niet gebleken zijn, we wisten wel dat Duitsland niemand minder gaarne op de Pauselijke troon zou hebben gezien dan deze „hervorragende" persoonlijkheid.

Hoe de benoeming in Italië is ontvangen, is ons niet bekend. Maar in Rome onder het volk was Pacelli geweldig populair en te meer, daar hij een Romein is; Pacelli is bovendien verwant aan de meest vooraanstaande Romeinse families. De verhouding tussen Italiaanse regering en nieuwe Paus is wel anders als de Duitse verhouding, maar desniettemin heeft zou struisvogelpolitiek zijn om te ... tussen Italië ... rinaal en Vaticaan een heel moeilijke periode doormaakt. We zouden daarvoor tal van feiten kunnen aanhalen, doch we zullen ons slechts beperken tot twee gebeurtenissen die nog van zeer jonge datum zijn.

In de dagen vóór Kerstmis werd van diverse zijden tot de H. Stoel het verzoek gericht om het initiatief te steunen van de Franse Oud-strijders om met Kerstmis een wapenstilstand te verkrijgen in Spanje. De Romeinse correspondent van het bekende Belgische Katholieke Dagblad de Libre Belgique, wist zelfs mede te delen dat op 15 December van het vorig jaar een Franse prelaat ten Vaticane verscheen, die in afwijking van het gewone protocol onmiddellijk bij den H. Vader werd toegelaten, terwijl er nog een hele reeks kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders hun beurt om in audiëntie te worden ontvangen, zaten af te wachten. Na dit bezoek heeft Paus Pius XI onmiddellijk aan Kardinaal Pacelli de nodige instructies gegeven om in naam van den H. Vader aan Franco om een wapenstilstand te vragen voor Kerstmis.

Er waren nog geen 24 uur verstreken, of er werd ten Vaticane medegedeeld, dat, indien uitvoering werd gegeven aan bovenbedoeld besluit van den Paus, het verdrag van Lateranen onmiddellijk zou worden opgezegd, daar de actie van den H. Vader om vrede te stichting in Spanje, in strijd werd geacht met artikel 24 van bedoeld tractaat. In bedoeld artikel bevestigt de H. Stoel haar bereidwilligheid om zich geheel afzijdig te houden van „de tijdelijke conflicten tussen de andere staten". Hierdoor heeft Mussolini maar eens en ... te meer laten blijken, dat hij de strijd in Spanje niet als een burgeroorlog beschouwt, maar als een tijdelijk conflict tussen Italië en de Spaanse republiek.

Een ander feit dat wel een zeer scherp licht werpt op de gespannen verhouding tussen Kerk en Staat in Italië. De nieuwe bepalingen omtrent de huwelijkswetgeving in Italië zijn lijnrecht in strijd met artikel 34 van het Concordaat tussen Italië en de H. Stoel, waarbij aan de Kerk het recht wordt toegekend om alle huwelijken in te zegenen waartegen geen kerkelijk-rechterlijke bezwaren bestaan: al deze huwelijken zouden ook voor de burgerlijke wet van kracht zijn.

De Paus was voornemens om de rechten der Kerk te verdedigen en alvorens aan de priesters opdracht te geven dat zij geen rekening behoefden te houden met de nieuwe bepaling, schreef de H. Vader eigenhandig aan Mussolini een brief waarin Z. H. op dengdelijke gronden zijn bezwaren uiteenzette. De Nuntius bij het Quirinaal Mgr. Borgongini-Duca zou deze boodschap overbrengen. Maar Mussolini gaf voor dat hij het te druk had en wilde den Nuntius niet ontvangen. Een tweede, zelfs een derde bezoek van den Pauselijken Nuntius had den evenmin resultaat.

Toen besloot de Paus om zich schriftelijk tot den Koning te wenden. Enkele dagen later was er reeds antwoord dat met de wensen van het Opperhoofd der Kerk rekening zou worden gehouden.

Sindsdien is er weer geruime tijd voorbijgegaan. De nieuwe huwelijkswetten zijn intussen toch van kracht geworden en ongewijzigd in het staatsblad verschenen. Drie maanden gevangenisstraf en 10.000 Lire boete kunnen er worden geëist tegen die priesters die een huwelijk zouden durven inzegenen tussen twee personen, die de Kerk weigert anders te behandelen als de overige kinderen van denzelfden Vader.

Sinds het bezoek van Hitler aan Rome is de anti-clericale actie in Italië in hevigheid toegenomen.

Aan het hoofd van deze anti-katholieke campagne staat Farinacci, die van klein spoorwegambtenaartje in reusachtig snel tempo, minister van staat, en directeur van het dagblad „Regime Fascista" werd.

In dit orgaan worden bijna iedere dag opnieuw felle aanvallen gedaan op den H. Vader, het Vaticaan, de Kardinalen, Bisschoppen en op de gewone gelovigen. En heel deze actie wordt doorgevoerd onder het scheinheilig mom om de zuiverheid van het Katholicisme te redden, door de politici te ontwapenen die de leer der Kerk misbruiken om er een werktuig in te vinden tegen het Fascisme.

Dezelfde strijdmethode als in Duitsland dus! Ook in Italië is een vervolging tegen de Kerk ingezet. Jeugdige Fascisten worden opgehist tegen hun kameraden die lid zijn van de Katholieke Actie, die mishandeld worden en wier insignes men hen ontroofd heeft. Farinacci heeft er de burgerlijke autoriteiten toe weten te brengen, om hun relaties te verbreken met de Aartsbisschoppen van Milaan en Bologne, Kardinaal Schuster en Nasalli—Rocca, die het hadden durven bestaan om de rassenleer te veroordelen.

In Italië dreigt eenzelfde toestand te ontstaan in de verhoudingen tussen Kerk en Staat als in Duitsland.

CURACAO.

LOGEMENTSVERGUNNING.

Door Z. Exc. den Gouverneur is aan de Staten aangeboden een wijziging van de Vergunningsverordening 1908. We lezen in de Memorie van Toelichting:

Door het Hof van Justitie is beslist dat in het algemeen onder logementen niet begrepen worden die inrichtingen waar nachtverblijf wordt verschaft anders dan per nacht, zodat pensions, kosthuizen en dergelijke niet onder het begrip logement vallen.

Het gevolg hiervan is, dat er thans vele kosthuizen worden gehouden, waarvoor geen logementsvergunning is verleend.

Het overgrote gedeelte van die inrichtingen voldoet niet aan de eisen, welke voor het houden van een logement zijn gesteld. Meerdere zijn onzindelijk, soms in ernstige mate vervuild. Door het Departement van de Openbare Gezondheidsdienst werden ook reeds herhaaldelijk dergelijke gevallen gesignaleerd. Hiertegen kan echter niet of slechts in zeer onvoldoende mate worden opgetreden, daar de Vergunningverordening door de bovenaangehaalde rechterlijke beslissing op deze inrichtingen niet (meer) van toepassing is.

Een definitie van het begrip logement is derhalve noodzakelijk, waarbij van de gedachte is uitgegaan dat voor het verlenen van onderdak tegen vergoeding aan de naaste familieleden geen vergunning vereist is.

Tevens is van deze gelegenheid gebruik gemaakt een voorstel te doen om de verschillen in de tarieven der vergunningsrechten tussen de in de Stadsdistricten van Curaçao en Aruba en de daarbuiten gelegen koffiehuizen, tapperijen en grossierderijen te doen vervallen en die op logementen te verlagen.

Teneinde de controle op logementen te vergemakkelijken worden voorts enige bepalingen voorgesteld.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Mr. L. A. L. Weeber is benoemd tot adjunct-commies in Curaçao en werkzaam gesteld ter Inspectie van het Onderwijs.

Aan den veldwachter E. E. Groman, gestationneerd op de politiewacht Cas Chiquito is wegens langdurige onafgebroken dienst 2 maanden binnenlands verlof verleend.

J. W. Budde is benoemd tot adjunct-commies in Curaçao en werkzaam gesteld ter Administratie van financiën (Afdeling Statistiek).

De adjunct-commies L. C. M. Kerstens is gerekend te zijn ingegaan de 22ste Januari 1939 overgeplaatst naar Aruba en werkzaam gesteld op het Gezaghebberskantoor aldaar.

De Gouvernements-geneeskundige op Aruba J. R. Arends is benoemd tot schoolarts in het gebiedsdeel Curaçao met standplaats Aruba en tevens belast met de quarantainedienst in de San Nicolaasbaai op genoemd eiland.

Aan den Agent der Burgerpolitie 1ste kl. op Aruba G. E. Wensing is met ingang van 7 Maart 1939 wegens andere redenen dan ziekte vier weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan wegens langdurige onafgebroken dienst acht maanden buitenlands verlof verleend met vergunning de vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen.

Aan den loods op Aruba D. Kooyman is wegens andere redenen dan ziekte drie maanden vrijstelling van dienst verleend met vergunning van deze tijd in Europa door te brengen.

De tijdl. schrijver R. Salomons, werkzaam bij de Lands Radio- en Telefoondienst is overgeplaatst naar Aruba en aldaar bij bovengenoemde dienst werkzaam gesteld.

Aan den brievenbesteller op Curaçao J. M. Asjes is wegens andere redenen dan ziekte vier weken vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen.

Aan de onderwijzeres 1ste kl. cat. B. werkzaam aan de Wilhelminaschool alhier Mej. M. J. Daansen, is met ingang van de 15de September 1932 2 maanden verlof buiten bezwaar van 's Lands kas verleend met vergunning deze tijd in Nederland door te brengen.

Aan de schrijfster ten postkantore alhier Mej. A. C. M. Rodriguez, is wegens andere redenen dan ziekte acht en twintig dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan Constan Cornelio Alfonso Ligorio Martina alhier wonende, is vergunning verleend om zijn geslachtsnaam „MARTINA" te veranderen in die van „ROJER".

De Gouvernements-Secretaris.
Gronemeyer.

ZOMER-CRUISES HOLLAND AMERIKA LIJN.

Van de Purser van het S.S. ROTTERDAM vernam de Kamer van Koophandel en Nijverheid, dat dit schip op de navolgende data's Curaçao zal aandoen.

Zondag 16 Juli e.k.
Zondag 17 Sept. e.k. (6 a.m. — 3 p.m.)
Zaterdag 30 Sept. (8 a.m. — 6 p.m.)

ENVELOPPEN ZUID-AFRIKA VLUCHT.

De K.L.M. te Curaçao verzocht ons te willen bekend maken, dat zij zo juist uit Holland bericht ontving, dat de telegrafisch aangevraagde tweede zending enveloppen van de Dingaansvlucht, niet verzonden kan worden, aangezien het Hoofdkantoor in Den Haag daarvan geen voorraad meer heeft.

Vele aanvragers zullen door dit bericht teleurgesteld zijn. Een verheugend verschijnsel is het echter, dat de belangstelling in West Indië en Suriname voor dergelijke speciale vluchten en postzendingen veel groter is geworden dan men op basis van vroegere aanvragen kon verwachten.

Moch zich een soortgelijk evenement in de toekomst weer voordoen, dan zal de K.L.M. van te voren een flink aantal enveloppen ten behoeve van philatelisten in de Zud-Amerikaanse gebiedsdelen beslag leggen.

"THE MANUFACTURERS LIFE INSURANCE COMPANY"

Hoofdkantoor te Toronto, Canada.

HET JAARVERSLAG VAN DE MANUFACTURERS LIFE VERTOONT VASTHEID IN DE ONTWIKKELING DER MAATSCHAPPIJ.

De Directeuren van de Manufacturers Life Insurance Company hebben in hun Twee en Vijfstigste Jaarvergadering mededeling gedaan van Toename zowel van de Lopende Verzekeringen als van de Inkomsten en van de Activa.

Ofschoon de gedurende het jaar meegemaakte moeilijke tijden zich geuit hebben in het feit, dat de Nieuwe Verzekeringen, met inbegrip der niet direct opvorderbare Lijfrenten bedragende $ 57,610,739, 4¼% minder bedroegen dan in het vorig jaar, stegen de Lopende Verzekeringen met $ 16,377,174, waardoor deze op $ 572,912,912,435 zijn komen te staan. Het totaal der Inkomsten bedroeg $ 34,709,738, dit is een toename van $ 2,554,288 ten opzichte van het cijfer voor 1937. De uitkeringen aan Polishouders en Begunstigden beliepen $ 14,958,301, waarvan uitgekeerd aan Polishouders $ 10,426,791 en aan Begunstigden wegens overlijden van verzekerden $ 4,531,510.

De Activa namen gedurende het jaar met $12,432,461 toe en bedragen nu $ 167,371,396. Het bruto rentecijfer dat gemaakt werd is 4.58%. Nadat voldoende gereserveerd was voor alle verplichtingen inclusief $ 141,226,011 voor de Wiskundige Reserve, kon het bedrag van $ 838,885 toegevoegd worden aan de Reserve voor Onvoorziene Omstandigheden en die voor Surplus, waardoor de Reserve voor Onvoorziene Omstandigheden werd opgevoerd tot $ 2,400,000 en de Reserve voor Surplus tot $ 4,281,814.

HET PONTIFICALE TE DEUM.

Vrijdagmorgen had te tien uur in de Kathedraal het plechtige Te Deum plaats ter dankbaarheid voor de keuze van Paus Pius XII.

Met Zijne Exc. den Gouverneur en familie waren aanwezig talrijke burgerlijke en militaire autoriteiten, afgevaardigden der grote Maatschappijen en vele gelovigen.

Nadat onder het zingen van het Ecce Sacerdos, Z. Hoogw. Exc. Mgr. P. I. Verriet de kerk was binnen geleid en bekleed met de kerkelijke gewaden, ving het Te Deum aan.

Hierna hield Mgr. de volgende rede; op de tekst „Zie ik ben met U tot aan het uiteinden der tijden."

Deze woorden door Christus gesproken tot de Apostelen en in de Apostelen tot de Christenheid van de toekomst, is gisteren bewaarheid toen Urbi et Orbi, aan de Stad en geheel de wereld de blijde boodschap werd gedaan van de Keuze van Kardinaal Eugenio Pacelli tot Paus Pius XII.

De Pausen mogen sterven, maar het Pausdom sterft niet.

In Paus Pius XII begroeten wij ons aller Vader; in hem is gestand gedaan het woord van Christus en dat woord is onfeilbaar. Tot het einde der wereld zal Hij zijne kerk blijven besturen in zijn plaatsbekleder. Heden bieden wij den nieuwen Paus onze eerbied en aanhankelijkheid, onze liefde en kinderlijke gehoorzaamheid.

In deze dagen wenden velen zich af van Christus en Zijne Kerk, omdat de woorden dier Kerk hard zijn. Maar als Christus ons vraagt, gelijk in zijne dagen „Wilt ook gij heengaan?" dan zullen ook wij antwoorden: „Gij hebt de woorden des eeuwigen levens."

Wie de persoon is van Kardinaal Pacelli? Hij is de pastor Angelicus, de engelachtige herder, die de Kerk zal weten te besturen met vaste hand. Nu de levenswaarden worden miskend, zal deze Pius ze weer trachten te herstellen in de geest van Pius XI, met wie de huidige Paus op de meest intieme wijze heeft samengewerkt. Mgr. wijst dan verder op de engelactige beminnelijkheid van de huidige Paus, zoals hij die zelf tijdens zijn bezoek aan Rome, had ondervonden, en welke een afglans is van de rijke deugden welke hem sieren.

Mgr. sloot met de betuigingen van zijn hulde in gehoorzaamheid, dankbaarheid en kinderlijke liefde en met de beste wensen voor dit pontificaat, dat het moge zijn een pontificaat van vrede, liefde en rechtvaardigheid, tot heil van de Christenheid en de hele mensheid.

Het koor sloot de plechtigheid met een meerstemmig „Tu es Petrus".

GEVONDEN VOORWERPEN.

Een vulpotlood, enige loterijbiljetten „Fortuna", een padvindersfluit, vijf Curaçaose bankbiljetten, een vulpen, vier sleutels in etui, een sleuteltje, een vulpen, een dashouder met letter, een blikken trommeltje met papieren, een windbuks, een huissleutel, een paar witte dameschoenen, enige gramofoonplaten, een sleutelbos, een lederen portefeuille (etui)

CONSUL VAN ZWEDEN TE CURAÇAO.

Tot consul van Zweden is erkend en toegelaten, met standplaats Willemstad, Curaçao, de heer B. L. Maduro.

COSTA RICA VERLIEST VAN HET ARUBAANSE ELFTAL.

Het elftal van Costa Rica dat deze week enige wedstrijden tegen het Arubaanse elftal speelde, verloor de eerste match tegen Aruba met 4—1.

DR. A. ALJECHIN IN HET THEATER BRION.

Onder auspiciën van de Curaçaose Schaakvereniging heeft Dr. Aljechin, de wereldkampioen schaken, Woensdagavond een simultaan-seance gespeeld tegen 40 Curaçaose spelers. De wedstrijd vond plaats in het Theater Brion.

Behalve de gewone partijen speelde Dr. Aljechin gelijktijdig een z.n. blindpartij, een partij waarbij hij, zonder het bord te zien, uit het hoofd speelde.

Tegen half een kwam het einde. De uitslag is dus: van de 40 partijen, w.o. 1 blinde partij, won de wereldkampioen er 37, verloor er 1 tegen den Heer Schoop en speelde 2 partijen remisse tegen de Heren Van Tongeren en Coppoolse.

VERBLIJF EN VESTIGING VAN VREEMDELINGEN.

Door de Staten werd aan de Gouverneur een schrijven gezonden, dat genoemd onderwerp een zeer belangrijk onderwerp is, dat tot nu toe zoals in de praktijk opgevat en uitgevoerd een wettelijke basis miste, na vele jaren wachtens eindelijk wettelijke geregeld staat te worden; dat echter na aandachtige studie de Staten op vele punten bedenkingen — zelfs principiële — tegen het ontwerp zullen moeten maken; en daarom van oordeel zijn, dat zonder gedachtenwisseling met het Bestuur het hun moeilijk zal vallen een advies uit te brengen, waardoor een goede regeling dezer materie wordt bevorderd, dat enerzijds nergens de noodzaak blijkt in art. 6 van de Curaçaose Staatsregeling geëist, om het onderwerp bij algemene maatregel van Bestuur te regelen, terwijl anderzijds, een rustige en diepe gedachtenwisseling tussen het Bestuur en de Staten met hun kennis van land en volk en het omliggend gebied, de meeste waarborg biedt om tot een bevredigende regeling te geraken.

De Staten verzoeken daarom het daarheen te willen leiden, dat alsnog over bovengenoemd ontwerp tussen het Bestuur van Curaçao en de Staten van gedachten gewisseld wordt, liefst schriftelijk, op de wijze als zulks geschiedt ten aanzien van ontwerpen-landsverordening, tenzij het Hoge Bestuur er de voorkeur aan zou geven het ontwerp in te trekken en de regeling dezer materie over te laten aan den Curaçaosen wetgever, overeenkomstig de regel gesteld door art. 6 der Curaçaose Staatsregeling.

Voorshands willen de Staten, alvorens hun advies over dit onderwerp: algemene maatregel van Bestuur uit te brengen hunne bezwaren in de hierbij nevensgaande bijlage naar voren te brengen.

PAUSKRONING OP 12 MAART.

De plechtige kroning van Z.H. de Paus zal geschieden op Zondag 12 Maart.

Het motto van de Paus is opus justitiae pax. De vrede is het werk der gerechtigheid.

Naar berichten verluiden, wordt verwacht dat de vroegere Nuntius te Berlijn, kardinaal Maglione tot staatssecretaris zal benoemd worden.

FILMBESPREKINGEN.

Vanwege de Vastentijd zullen geen filmbesprekingen in deze weken door ons worden opgenomen.

TOURISTENSCHEPEN.

Het M.S. Georgic wordt hier verwacht in Caraçasbaai op Maandag 6 Maart van 6 — 12 uur met 471 touristen.

Het M.S. Pilsudiski wordt de 14de Maart hier verwacht aan de Prins Hendrikwerf van 7 — 4 uur.

Het M.S. Oslofjord op Maandag 6 Mrt aan de Prins Hendrikwerf van 7 — 5 uur met 298 touristen.

Verder wordt Zondag hier verwacht het S.S. Statendam van de Holl. Amerikalijn.

AMERIKAANS ESKADER.

Het Amerikaanse eskader bestaande uit 9 flotielleiders en 8 onderzeeboten, wier komst we reeds hebben aangekondigd, wordt Maandag hier verwacht en blijft tot 10 Maart.

LEZINGEN OVER LUCHTBESCHERMING.

Naar we vernemen, zullen op 7, 14, 21, en 28 Maart en op 3, 12, en 18 April e.k. telkens van 8 — 10 uur in de vergaderzaal van de Staten lezingen worden gehouden over Luchtbescherming.

J .ROMIJN †.

Gisteren overleed alhier in de ouderdom van 82 jaar de Heer J. Romijn, oud deurwaarder alhier. De Heer Romijn was een zeer geziene persoonlijkheid en een voorbeeldig katholiek.

Ook sociaal werkte hij als lid van het R.K. Armbestuur en de St. Vincentius Stichting.

Reeds jaren her werd hij begiftigd door Z.H. de Paus met het ridderkruis pro ecclesia et pontifice.

Moge God hem de eeuwige beloning reeds hebben gegeven.

R. I. P.

OOK DE OFFICIEREN VAN HET M.S. „ROTTERDAM" VLIEGEN NAAR CARASBAAI.

Op Woensdag 3 dezer kwamen 11 officieren van de Rotterdam, onder wie de 1ste officier Shrivanek, naar Hato, waar zij de gasten waren van de K.L.M. evenals enige weken geleden de état major van de „Nieuw Amsterdam" en de „Statendam".

Men maakte een rondvlucht boven Willemstad en Caracasbaai, en was zeer geintereseerd in de aanblik uit de hoge va nhet zo bekende toeristenschip.

Veel belangstelling werd door de heren ook getoond voor het propaganda materiaal der K.L.M. als hoedanig men ook een zeer soort, gelukkig zelden gebruikte, papieren zakjes beschouwde waarvan verschillende heren als aandenken aan het aardige tochtje een exemplaar mee naar boord namen.

De zelfde dag vertrok 's middags om 1 uur van Hato naar Maracaibo de heer O'Cleary, passagechef van de C.P.C. te Maracaibo.

Mr. O'Cleary, die een korte vacantie te Piscaderabaai had doorgebracht, was in gezelschap van zijn echtgenote.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Het lid der N.S.B. Rost van Tonningen is uit een zitting der Tweede Kamer verwijderd nadat hij beweerd had, dat in de Zuidelijke Nederlanden de rechtspraak te wensen zou overlaten.

Van Tonningen heeft een aanklacht ingediend op grond van het feit, dat men hem voor verrader heeft uitgescholden.

De Haagse dierentuin is verkocht. De nieuwe eigenaars zijn voornemens om het terrein te doen bebouwen.

HEEFT HET RECHT IN DE WERELD AFGEDAAN?

Tegenover macht zoekt men grotere macht te stellen.

En toch zijn er vele lichtpunten.

Een optimistisch woord van een bij uitstek bevoegde is wel juist dát, waaraan de wereld thans behoefte heeft. Daarom drukken we hier gaarne de radiorede af, welke Pater mr. R. H. W. Regout S.J. Zondag 29 Januari j.l., op verzoek van de Vereniging voor Volkenbond en Vrede, over het grote probleem van het recht in het huidige internationale leven gehouden heeft.

Toen einde September het directe oorlogsgevaar was afgewend van de wereld, ging er een zucht van verlichting door alle kringen van ons Nederlandse volk; doch dat betekende nog niets vergeleken met de intense opluchting en bevrijding, die gevoeld werd in die landen, die de grote oorlog aan de lijve hadden geleden en die zich ook nu weer direct bedreigd wisten door ongekende rampen. Voor de Hollandse huismoeder, die de oorlogsjaren had meegemaakt, waren de angstige dagen van September vol zorgelijke gedachten aan terugkerende broodbonnen en kolennood; voor de Franse en Engelse en Duitse moeder herleefde in sprakeloze beklemming de angst voor lijden en dood van meest dierbare huisgenoten. Vandaar de bevrijding, de opluchting, de juichstemming.

Doch al heel spoedig kwam daar als een demper, overheen een nieuwe onrust en onzekerheid; men werd zich bewust, dat de wijzigingen in de grenzen van Europa voltrokken waren onder druk en dreiging, hoe verdragen en beloften en plechtige verklaringen door meerdere staten, al of niet onder betuiging van leedwezen, niet waren nagekomen, hoe de gebeurtenissen van September de ijzeren bekroning vormden van een hele reeks van feiten, waarbij in allerlei delen van de wereld, niet overwegingen van recht, maar macht en geweld de doorslag hadden gegeven.

En zo heeft zich een twijfel vastgezet bij velen van ons omtrent de waarde van het recht in deze tijd; heeft het recht niet afgedaan in de wereld en is de toekomst niet aan het geweld?

Wanneer wij op deze vraag nader ingaan, moeten wij eerst opmerken, dat er zeker geen tekort is aan geschreven recht. In de laatste twintig jaar heeft de mensheid zich records veroverd op het terrein van werkloosheid en oorlogsbewapening, met meer trots kan zij wijzen op een ongekende toeneming van het getal van internationale verdragen; sinds 1918 zijn meer dan 4000 tractaten gesloten, waarvan meerdere zeer omvangrijk zijn. En het zou onbillijk wezen deze als nutteloos papier te minachten: uitgebreide terreinen van onzekerheid en willekeur heersten, — men denke aan kwesties van technische aard, van transport en handel, aan sociale en sanitaire vragen, — worden thans beheerst door tractaten, die algemeen worden geëerbiedigd; en er zijn meerdere groeperingen van staten op onze aardbol, waar de vele onderlinge verdragen volle vertrouwen genieten en heilzaam werken; men denke b.v. aan de staten van Noord- en Zuid-Amerika, aan de Scandinavische landen, en met name aan de Balkan, dat oude buskruitvat, waar de afspraken der laatste jaren de gevaarlijke lonten van vroeger hebben gedoofd.

Zo zijn er dus duizenden verdragen, die wel onderhouden worden, tegen enige tientallen, die zijn en worden geschonden. Doch helaas, deze betrekkelijk weinige zijn van zo ingrijpende betekenis, dat het niet-nakomen ervan het vertrouwen der volkeren in zijn diepste wezen heeft geschokt en heel het gebouw der rechtszekerheid uit zijn voegen heeft getrokken. Op het gegeven woord en de plechtig afgelegde verklaring durft men zich niet meer verlaten; tegenover macht zoekt men grotere macht te stellen. En zo zien zien wij, dat sinds October 1938 de bewapening weer met vernieuwde kracht en intensiteit wordt opgevoerd. De cijfers zijn u wel bekend: in 1931, op het einde van de beruchte periode van bewapeningswedloop van voor de oorlog, werden de bewapeningskosten geschat op een 5 milliard gulden; voor 1932 op 10 milliard; voor 1939 zijn ze geraamd op minstens 30 milliard.

Dit alles is somber genoeg. Zijn er lichtpunten te ontdekken, die hoop laten op een kentering ten goede? Wij menen van wel. En het is goed deze lichtpunten op te zoeken en er aandacht aan te schenken; want zoals het volstrekt onverantwoord zou zijn de ogen te sluiten voor het gevaar om ons heen en traag te zijn in het beschermen van onze kostbare nationale zelfstandigheid,; zo zou het ook verkeerd zijn ons over te geven aan een fatalisme van onafwendbaar komende rampen.

Een lichtpunt is, dat door de gebeurtenissen van September millioenen tot bezinning zijn gekomen. Toen de wagen van de vrede al met een wiel over de afgrond hing, is er een schok gegaan door de mensen, die heilzaam werken kan. Niet alleen is men in meerdere landen wakker geschrokken tot groter waakzaamheid en activiteit, maar tevens is men scherper gaan beseffen, dat herstel van het recht, in de meest ruime zin van het woord, tussen de burgers van eenzelfde staat en tussen de volkeren onderling een volstrekte eis is. En zo is ook in deze maanden de gedachte weer scherper naar voren gekomen — tegen alle verdrukking in — dat op den duur geen vrede te verkrijgen is zonder een rechtsordening van de internationale samenleving, een rechts-ordening die zelf gedragen wordt door de wil tot gerechtigheid bij de grote meerderheid der bevolking.

Naar aanleiding van het onmiskenbaar juiste feit, dat de Volkenbond in de laatste jaren machteloos is gebleken om de vrede te beschermen, hoort men dikwijls als een uitgemaakte zaak verklaren, dat het experiment van de Volkenbond tot het verleden behoort. Het is mogelijk, dat men gelijk heeft; maar het is ook mogelijk, dat het smeulend vuur tot nieuw leven wordt aangeblazen. Er zijn symptomen, die er op wijzen, dat de Volkenbond, of althans de Volkenbondsgedachte, sinds September in aanzien gewonnen heeft. De sfeer van het Pan-Amerikaans congres in Lima, de nauwere belangstelling van de Verenigde Staten voor het gebeuren in Europa, de bezinning op diepere beginselen in meerdere landen, waarvan o.a. de oproep tot geestelijke herbewapening een uiting is, dit alles doet hopen, dat ter elfder ure een opleving, een „revival" zich baan breekt, die met jonge vitaliteit zal trachten de rechtsgedachte te doen zegevieren boven de chaos van geweld.

Men kan toegeven, dat aan de Volkenbond ernstige fouten kleven en dat helaas meerdere van zijn leden in de loop der jaren getracht hebben de Bond te benutten voor eng-nationalistische of verderfelijk-ideologische doeleinden, dan blijft toch staan, dat de grondbeginselen van de Bond volkomen juist zijn, en overeenstemmen met de eisen van een gezonde maatschappelijke ontwikkeling en van christelijke moraal.

Wil de wereld zich in stijgende lijn ontwikkelen, dan moet vroeger of later (en er is reden om te hopen: vroeger) een ordening worden doorgevoerd, waarin de onvermijdelijk voorkomende geschillen tussen volkeren langs vreedzame weg rechtvaardig worden beslecht.

In de maand Augustus van het afgelopen jaar zijn in Den Haag in congres bijeen geweest meerdere vooraanstaande katholieken uit allerlei landen, specialisten op het gebied van internationaal recht en internationale ethiek. Hun beschouwingen gingen geheel in de richting van het zo juist besprokene. Ziehier in korte samenvatting enige conclusies van het congres.

Als plicht van den Katholiek wordt gezien:

1. waardering van de Volkenbond als belangrijke poging tot internationale rechtsordening;

2. vermijden van elke zuiver-negatieve critiek ten opzichte van de Volkenbond, welke zou insluiten een afkeuring van de natuurrechtelijke beginselen, die in het Pact belichaamd zijn;

3. trachten, ieder binnen eigen invloedsfeer, om de juiste beginselen van de internationale moraal te verbreiden, en zo de vestiging voor te bereiden van een internationale organisatie, die dienstig is om het algemeen welzijn van de mensheid te bevorderen;

4. tenslotte, zonder ophouden bidden tot God, in een werkelijk katholieke, dat is alle volkeren omvattende geest, dat (en hier volgt een citaat uit de kerkelijke liturgie) „dat de volkeren, die ten gevolge van de zonde al te lang verdeeld zijn geweest, zich eindelijk mogen onderwerpen aan het gezag van den Christus-Koning".

De slotgedachte van deze concusies, dat de volkeren in hun verdeeldheid slechts tot samenwerking en vrede kunnen komen in een erkenning van God en een onderwerping aan Zijn geboden, deze gedachte is in de laatste maanden dieper doorgedrongen, en het feit, dat openlijk en officieel door staatslieden in meerdere landen verklaringen in deze geest zijn afgelegd, zijn een lichtpunt in de duisternis. De rede van een Cordell Hull op de Kerst-bijeenkomst in Lima, waarin hij zegt, dat de eerbiediging van God de [illegible] se staten, de woorden van Roosevelt op 4 Januari gericht tot de volksvertegenwoordiging van de Verenigde Staten, waarbij hij verklaart, dat alleen wanneer de godsdienst de grondslag vormt van de staat, de beginselen van den Koning van de Vrede tot hun recht kunnen komen, de oproep tot geestelijke en zedelijke herbewapening, die in meerdere landen sterke weerklank vindt — een oproep die wij met ontroering en dankbaarheid en in verenigde smeking tot God hebben mogen aanhoren uit de mond van H.M. de Koningin — al deze uitingen doen hopen, dat de volkeren in hun nood de weg naar God gaan zoeken.

Wat kunnen wij tenslotte in ons kleine land doen om de rechtsgedachte te laten herleven? Op de grote politiek der mogendheden kunnen wij weinig directen invloed uitoefenen. Maar wel kunnen wij medewerken aan de verbreiding van die ruimer, frisser geest, die door begint te breken om ons heen; wij kunnen meehelpen aan de opbouw van een nieuwe gemeenschap. Het recht in de wereld heeft het sterkst geleden door de zelfzucht, het egoïsme van individuen en van groepen, dat gewoed heeft zowel op sociaal-economisch terrein als in het politieke leven en met name ook in de internationale verhoudingen.

De fout, de misdaad van den een heeft de fout en de misdaad van den ander opgeroepen, en nieuwe weerwraak uitgelokt. Aan onze tijd zou het woord van Schiller tot motto kunnen worden meegegeven: „Das is der Fluch der bösen Tat, dasz sie immer fortgebährend Böses nur erzeugt".

[illegible] Als ieder van ons, en zo duizend en van ons, binnen eigen kleine kring de goede daad stellen, eerlijk belangeloos, met liefde en eerbied voor den medemens, die evenzeer als ik verlangt naar geluk, in erkenning van Gods heerschappij, dan kan geleidelijk het recht en de vrede in de wereld zijn plaats veroveren.

Menigeen zoekt zijn heel leven lang, omdat hij voor de gevolgtrekkingen van het vinden bevreesd is.

Geen herinneringen is weemoediger, dan de herinnering aan valse liefde.

De meeste mensen kunnen beter geheel de wereld vergeten, dan hun eigen ik.

Wij mogen nooit aan anderen hun idealen ontnemen, vooral niet in deze tijd, nu zij zo hard nodig zijn.

Hebben wij zelf door de geweldige kamp des levens, waaraan we een werkzaam deel hebben genomen, van onze energie veel ingeboet, laat de terugslag van ons voorbije leven toch nooit jonge krachten verlammen.

Wie idealen vermoordt, vermoordt een kracht, vermoordt een leven, steelt een kapitaal uit de schatkist van God om het renteloos weg te werpen.

Juist die mensen, die in het leven veel geduwd worden, komen vaak het minst van hun plaats.

Een [illegible] kan meer bederven, dan honderd lofsprekers kunnen goed maken.

Sommige mensen denken, dat zij met den dood afgerekend hebben, als zij in een levensverzekering zijn gegaan. Welk een dwaasheid! Zij hebben dan gezorgd voor anderen, niet voor hen zelven; zij hebben iets gedaan voor de tijd, niet voor de eeuwigheid.